

Редакція:

ФОНД СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 12.03.2018 р. N 6-29-794

Щодо порядку проведення перевірок

Виконавча дирекція Фонду соціального страхування України (далі - Фонд) розглянула звернення <...> щодо порядку проведення планової перевірки і повідомляє.

Відповідно до пункту 7 частини 1 статті 9 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (далі - Закон N 1105) одним із основних завдань Фонду є здійснення контролю за використанням роботодавцями та застрахованими особами коштів Фонду.

Перевірки страхувальників по коштах Фонду здійснюються в частині правильності їх використання на підприємствах, в установах і організаціях незалежно від форм власності, у суб'єктів малого підприємництва, які використовують працю найманих працівників.

Порядок проведення перевірок страхувальників регулюється Інструкцією про порядок проведення перевірок страхувальників по коштах Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, прийняття рішень за їх результатами та процедуру оскарження, затвердженої постановою правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності від 22.12.2010 р. N 29 <...> (далі - Інструкція N 29).

Також, з метою проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасним випадкам на виробництві, професійним захворюванням та іншим випадкам загрози здоров'ю працівників, викликаним умовами праці, запроваджено перевірки страхувальників страховими експертами, які діють відповідно до Положення про службу страхових експертів з охорони праці, профілактики нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, затвердженого постановою правління Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 20.12.2011 р. N 63 <...> (далі - Положення N 63).

Порядок планування та проведення страховим експертом перевірок стану умов і безпеки праці та профілактичної роботи у суб'єктів господарювання визначається розділами V та VI

Положення N 63. Планові перевірки здійснюються за графіками проведення перевірок відповідно до річних і квартальних планів роботи страхових експертів. Періодичність проведення планових перевірок встановлюється за критеріями, зазначеними у пункті 6.6 Положення N 63.

Запитання: *у яких випадках можливе перенесення строків проведення планової перевірки?*

Відповідь: перенесення строків проведення планової перевірки Інструкцією N 29 не передбачено. Водночас, у разі, якщо страхувальник не може прийняти перевіряючих з об'єктивних причин (хвороба, відпустка, відрядження) керівника або уповноважених осіб, які відповідають за використання коштів Фонду, то у такому випадку страхувальник має надіслати листа до органу Фонду з проханням перенести строк перевірки з викладенням причин неможливості її проведення.

Згідно з пунктом 5.7 Положення N 63 з поважних причин страховому (головному страховому) експерту дозволяється переносити термін виконання окремих запланованих робіт за узгодженням з керівником робочого органу виконавчої дирекції Фонду.

Запитання: *якщо про перевірку підприємство дізналось у день приходу інспекторів (повідомлення надсилалось Фондом, але не було отримано на пошті), керівник у відрядженні: чи можливе перенесення перевірки?*

Відповідь: згідно з пунктом 3.4 Інструкції N 29 планова перевірка проводиться за умови письмового повідомлення страхувальника не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня проведення такого заходу. Повідомлення надсилається страхувальнику рекомендованим листом чи телефонограмою або надається під розписку керівнику чи головному бухгалтеру цього страхувальника або уповноваженій керівником особі. Фонд отримує поштове повідомлення про вручення підприємству або підприємцеві такого рекомендованого листа, у якому зазначено дату його отримання.

Відповідно до розділу III Положення N 63 - страхові експерти наділені правом, зокрема: безперешкодно та у будь-який час відвідувати підприємства для перевірки стану умов та безпеки праці та проведення профілактичної роботи з цих питань; вносити роботодавцям обов'язкові для виконання подання про порушення законодавства про охорону праці, а центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, - подання про застосування адміністративних стягнень або притягнення до відповідальності посадових осіб, які допустили ці порушення, а також про заборону подальшої експлуатації робочих місць, діляниць і цехів, робота на яких загрожує здоров'ю або життю працівників.

Запитання: *яка відповідальність за недопуск до проведення планової перевірки?*

Відповідь: згідно з пунктом 3.5 Інструкції N 29, у разі якщо страхувальник відмовляється від проведення планової або позапланової перевірки, посадовими особами органу Фонду складається акт про відмову від допуску до перевірки у довільній формі, який вручається керівнику чи головному бухгалтеру (бухгалтеру) або уповноваженій керівником особі під розписку або направляється рекомендованим листом. На підставі пункту 3 частини 1 статті 10 Закону N 1105 Фонд має право зупиняти виплати з Фонду у разі відмови або перешкоджання з боку роботодавця у проведенні перевірки, виявлення фактів подання ним Фонду недостовірних відомостей або порушення порядку використання роботодавцем коштів Фонду.

Запитання: *чи дійсно відповідно до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" Фонд не є органом державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності?*

Відповідь: з 01 січня 2015 року набрав чинності Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці" від 28.12.2014 р. N 77, яким Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" від 23.09.99 р. N 1105 викладено у новій редакції.

Згідно із статтею 4 Закону N 1105 Фонд соціального страхування України є органом, який здійснює керівництво та управління загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та медичним страхуванням, провадить акумуляцію страхових внесків, контроль за використанням коштів, забезпечує фінансування виплат за цими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування та здійснює інші функції згідно із затвердженим статутом.

Відповідно до статті 54 Закону N 1105 державний нагляд у сфері соціального страхування здійснює уповноважений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади та інші органи, визначені законом.

Крім цього, частиною другою статті 12 Закону N 1105 визначено, що на відносини у сфері здійснення контролю за своєчасністю подання та достовірністю поданих роботодавцем відомостей щодо отримання коштів Фонду та дотримання порядку їх використання не поширюється дія Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".

Отже, згідно з чинним законодавством Фонд не є органом державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Запитання: *чи може суб'єкт господарювання здійснювати відеофіксацію процесу перевірки Фондом?*

Відповідь: законодавством України про соціальне страхування та іншими нормативно-правовими документами Фонду відеофіксація процесу перевірки не передбачена.

Директор

Є. Баженков